

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 472/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. októbra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., B., zastúpenej advokátom Mgr. M. H., B., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob/381/2011 z 28. júna 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s., **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. septembra 2012 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti S., a. s. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a

práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 28. júna 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/381/2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou súdneho konania vedeného na Okresnom súde Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 25 Cb/213/2009 o zaplatenie 38 513,24 € s prísl. Okresný súd rozsudkom z 12. apríla 2011 žalobe žalobcu vyhovel v celom rozsahu a sťažovateľku zaviazal žalobcovi zaplatiť náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podala sťažovateľka odvolanie, na základe ktorého krajský súd rozsudkom z 28. júna 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/381/2011 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalobcovi 35 819,39 € spolu s úrokom z omeškania a vo zvyšku žalobu žalobcu zamietol.

Podľa názoru sťažovateľky zmeňujúcim rozsudkom krajského súdu z 28. júna 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/381/2011 došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľka ďalej v sťažnosti podrobne rozoberá dôvody, v čom vidí porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy, listiny a práva podľa dohovoru rozsudkom okresného súdu a krajského súdu. Tieto dôvody smerujú najmä k tomu, že krajský súd sa „*dopustil porušenia ustanovenia § 220 a § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., keď nezrušil prvostupňový rozsudok, ktorý je nepreskúmateľný a zmätočný predovšetkým závažné nedostatky odôvodnenia...*“, čím odňal sťažovateľke možnosť konať pred súdom, a tiež preto, že jeho rozsudok je arbitrárny.

Sťažovateľka súčasne tvrdí, že vyčerpala opravné prostriedky proti nepreskúmateľnému prvostupňovému rozsudku a proti napadnutému rozsudku krajského súdu nemá možnosť podať riadny opravný prostriedok.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. I Cob/381/2011 porušené, zrušil rozsudok krajského súdu z 28. júna 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. I Cob/381/2011 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okrem toho sa domáha aj priznania trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cob/381/2011 a jeho rozsudkom z 28. júna 2012.

Z citovaného textu čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Vychádzajúc z obsahu sťažnosti sťažovateľky ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti v súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou (II. ÚS 46/05, III. ÚS 113/08) dospel k záveru, že v danom prípade ochranu jej základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie namieta, poskytujú všeobecné súdy na základe dostupných právnych prostriedkov nápravy, ktoré súčasne možno považovať za účinné právne prostriedky ochrany pred namietaným porušením označených práv.

Podľa § 238 ods. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 Cob/381/2011 z 28. júna 2012 zmenil rozsudok okresného súdu tak, že sťažovateľka je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 35 819,39 € spolu s úrokom z omeškania a vo zvyšnej časti žalobu žalobcu zamietol.

Proti takémuto zmeňujúcemu rozsudku krajského súdu vo veci je nepochybne dovolanie prípustné v zmysle § 238 ods. 1 OSP, a preto možno konštatovať, že o ochrane práv a slobôd sťažovateľky v konaní pred krajským súdom vedenom pod sp. zn. 1 Cob/381/2011 prináleží rozhodovať dovolaciemu súdu.

Právomoc ústavného súdu poskytnúť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právnu ochranu je daná len vtedy, ak tieto osoby nemajú k dispozícii účinný právny prostriedok (opravný alebo iný) v systéme všeobecných súdov. Súčasťou účinných právnych prostriedkov v systéme všeobecných súdov proti rozsudku krajského súdu, ktorým bol v časti zmenený rozsudok prvostupňového súdu (§ 238 ods. 1 OSP), je podanie dovolania. Sťažovateľka preto mohla a aj mala využiť tento prostriedok ochrany svojich základných práv v systéme všeobecných súdov. Subsidiarita ústavného súdu vo vzťahu k všeobecným súdom však vylučuje právomoc ústavného súdu aj vtedy, keď sťažovateľka inštitút dovolania nevyužila (obdobne napr. III. ÚS 113/08, I. ÚS 194/2010 a III. ÚS 218/2010).

Zo sťažnosti ústavný súd zistil, že proti namietanému rozhodnutiu krajského súdu, ktorým v časti zmenil rozhodnutie prvostupňového súdu, sťažovateľka nevyužila dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok podľa § 236 a nasl. OSP, ale priamo sa so sťažnosťou obrátila na ústavný súd.

Ústavou daná právomoc ústavnému súdu neumožňuje nahrádzať rozhodovaciu činnosť (právomoc) všeobecných súdov, ak je založená zákonom alebo na základe zákona, t. j. v danom prípade na základe uplatnenia postupu podľa § 238 ods. 1 OSP. Ústavný súd môže založiť svoju právomoc na konanie až vtedy, ak fyzická alebo právnická osoba nemala inú zákonnú možnosť účinnej ochrany svojich práv. Ústava ani zákon o ústavnom súde nepripúšťajú, aby si sťažovateľka ako účastníčka konania zvolila medzi súdnymi orgánmi ochrany porušených základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých sťažovateľke dostupných a účinných prostriedkov nápravy.

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka mala k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich práv, o ktorom bol oprávnený rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), čo vylučuje právomoc ústavného súdu.

Okrem toho ústavný súd uvádza, že dovolanie aj z dôvodu uvedeného v § 237 písm. f) OSP (postupom súdu bola účastníkovi konania odňatá možnosť konať pred súdom,

čo sťažovateľka tiež v sťažnosti namieta) ústavný súd považuje tiež za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods.1 listiny) a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (obdobne napr. IV. ÚS 220/2010, IV. ÚS 39/2011 a pod.).

Z obdobných právnych názorov vychádza aj judikatúra najvyššieho súdu (napr. jeho rozhodnutia sp. zn. 5 Cdo 102/01, sp. zn. 2 Cdo 13/2004 a sp. zn. 1 Obdo V 76/2006).

Z uvedeného vyplýva, že ochranu proti porušeniu označených práv v danom prípade mal poskytnúť najvyšší súd v dovolacom konaní, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 49 zákona o ústavnom súde).

Opierajúc sa o citované ústavný súd preto odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci (m. m. IV. ÚS 177/05, IV. ÚS 324/08, II. ÚS 189/08, I. ÚS 194/2010, III. ÚS 218/2010).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2012